

Chủ đề:

CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGA NĂM 1917 LIÊN XÔ XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI (1921-1941)

I. HOÀN CẢNH LỊCH SỬ CỦA CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGA NĂM 1917:

1. Tình hình thế giới:

- CTTGI đi vào giai đoạn cuối, kinh tế, chính trị, xã hội của các nước tham chiến lâm vào khủng hoảng -> tạo tiền đề cho cách mạng bùng nổ trong đó có nước Nga.
- Các nước đế quốc bận tham chiến, không can thiệp vào nước Nga -> điều kiện cho cách mạng bùng nổ và thành công nhanh chóng.

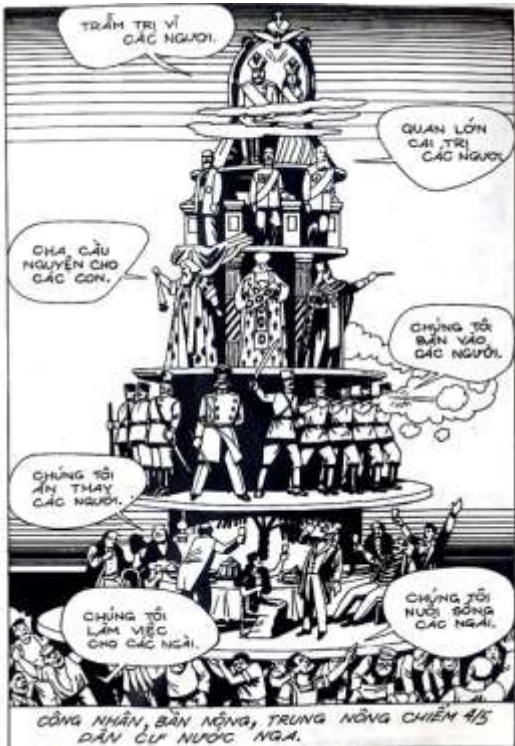
2. Tình hình nước Nga:

- Đầu thế kỷ XX, kinh tế Nga đã chuyển sang giai đoạn đế quốc chủ nghĩa nhưng nước Nga vẫn là một nước QCCC đứng đầu là Nga hoàng với nhiều tàn tích phong kiến trong một nước đế quốc (nông nghiệp, công thương nghiệp,...)

Vợ chồng Nga hoàng Ni-cô-lai II.

- Năm 1914, Nga hoàng tham gia CTTGI đã gây nên những hậu quả nghiêm trọng về mọi mặt: kinh tế, quân đội, xã hội,...-> các cuộc đấu tranh chống Nga Hoàng.

- Đầu thế kỷ XX, nước Nga xuất hiện nhiều mâu thuẫn của CNĐQ: nông dân với chế độ QCCC, vô sản với tư sản, các dân tộc trong đế quốc Nga với Nhà nước QCCC, đế quốc Nga với các đế quốc khác, chế độ

QCCC cùng với những tàn tích phong kiến lạc hậu kìm hãm sự phát triển của CNTB -> Nga trở thành khâu yếu nhất trong hệ thống đế quốc chủ nghĩa => cách mạng bùng nổ.

- Giai cấp vô sản Nga đã trưởng thành, đủ sức lãnh đạo cách mạng – Đảng Bôn-sê-vích – đứng đầu là Lênin.

- Kết quả của Cách mạng tháng Hai:

+ Lật đổ chế độ QCCC.

+ Cục diện chính trị: song song tồn tại 2 chính quyền:

- Chính phủ tư sản lâm thời
- Xô viết đại biểu

Xô viết đại biểu

Chính phủ tư sản lâm thời

=> hai chính quyền đại diện cho quyền lợi của 2 giai cấp khác nhau nên không thể song song tồn tại -> cần chấm dứt, Luận cương Tháng Tư (4/1917) đã chỉ ra mục tiêu và đường lối chuyển từ CMDCTS sang CMXHCN.

=> cách mạng tháng Mười bùng nổ.

II. VAI TRÒ CỦA LÊNIN ĐỐI VỚI THẮNG LỢI CỦA CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI VÀ CUỘC ĐẤU TRANH XÂY DỰNG, BẢO VỆ CHÍNH QUYỀN XÔ VIẾT (1917-1920)

Lênin có vai trò quan trọng trong việc lãnh đạo CMT10 Nga đi đến thành công và giữ vững chính quyền Xô viết trong công cuộc xây dựng và bảo vệ chính quyền Xô viết.

1. Trong Cách mạng tháng Mười:

- Cách mạng tháng Hai thành công, tình hình chính trị phức tạp chưa từng có đã diễn ra ở nước Nga – tình trạng hai chính quyền song song tồn tại, Lênin và Đảng Bôn-sê-vích đã chuẩn bị kế hoạch tiếp tục làm cách mạng, lật đổ Chính phủ tư sản lâm thời (Luận cương Tháng Tư)

Lênin soạn thảo Luận cương tháng Tư, nêu rõ chiến lược cơ bản của đảng Bôn-sê-vích Nga phải nắm quyền lãnh đạo CM, chuyển từ CMDCTS sang CMXHCN

- Trực tiếp lãnh đạo cách mạng, lập ra kế hoạch khởi nghĩa vũ trang.

- Khi kế hoạch khởi nghĩa bị lộ đã đưa ra quyết định kịp thời – khởi nghĩa sớm – kẻ thù bất ngờ.

2. Xây dựng Chính quyền Xô viết:

- Đêm 25-10-1917: Cách mạng thành công, Đại hội Xô viết toàn Nga lần II -> đập tan bộ máy Nhà nước cũ, xây dựng bộ máy Nhà nước mới.

- Thông qua các Sắc lệnh đầu tiên.

Đại hội Xô viết toàn Nga lần II

Sắc lệnh Hoà bình và Sắc lệnh Ruộng đất

3. Bảo vệ Chính quyền Xô viết: nhằm chống lại thù trong giặc ngoài, Lênin đã thực hiện Chính sách Cộng sản thời chiến (1918-1920).

III. CÁCH MẠNG DÂN CHỦ TƯ SẢN KIỂU CŨ – CÁCH MẠNG DÂN CHỦ TƯ SẢN KIỂU MỚI – CÁCH MẠNG XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

NỘI DUNG	CMDCTS KIỂU CŨ	CMDCTS KIỂU MỚI	CMXHCN
Nhiệm vụ	- Lật đổ chế độ QCCC, xoá bỏ tàn tích phong kiến. - Thực hiện dân chủ. - Mở đường cho CNTB phát triển.	- Lật đổ chế độ QCCC, xoá bỏ tàn tích phong kiến. - Thực hiện dân chủ.	- Lật đổ sự thống trị của giai cấp tư sản - Xây dựng CNXH.
Lãnh đạo	Giai cấp tư sản.	Giai cấp vô sản.	Giai cấp vô sản.
Động lực cách mạng	Tư sản và nông dân.	Công nhân – nông dân – binh lính.	Công nhân – nông dân – binh lính.
Xu thế phát triển	Xây dựng CNTB	Tiến lên CMXHCN	Xây dựng CNXH

IV. CHÍNH QUYỀN XÔ VIẾT ĐÃ LÀM NHỮNG VIỆC GÌ VÀ ĐEM LẠI LỢI ÍCH CHO AI?

- Việc làm của chính quyền Xô viết:
  - Đêm 25/10/1917 chính quyền Xô viết được thành lập do Lê-nin đứng đầu.
  - Chính sách của chính quyền:
  - Đập tan bộ máy Nhà nước cũ, xây dựng bộ máy Nhà nước mới.
  - Thông qua: “Sắc lệnh hòa bình” và “Sắc lệnh ruộng đất”. Trong đó sắc lệnh hòa bình lên án cuộc chiến tranh đế quốc chủ nghĩa. Sắc lệnh ruộng đất nhằm giải quyết ruộng đất cho nông dân.
  - Xoá bỏ đẳng cấp, và đặc quyền của giáo hội.
  - Thực hiện nam nữ bình quyền, các dân tộc có quyền bình đẳng và quyền tự quyết.
  - Thành lập Hồng quân để bảo vệ chính quyền cách mạng.
  - Quốc hữu hóa các nhà máy xí nghiệp của giai cấp tư sản, thành lập Hội đồng kinh tế quốc dân tối cao để xây dựng nền kinh tế xã hội chủ nghĩa. Quốc hữu hóa các
- => Đem lại lợi ích cho: Chính quyền Xô viết đã đem lại lợi ích và bảo vệ lợi ích cho nhân dân lao động, thể hiện tính ưu việt tiến bộ của một chính quyền mới, chính quyền của dân, do dân, vì dân.

V. NHỮNG THÀNH TỰU CỦA LIÊN XÔ QUA HAI KẾ HOẠCH 5 NĂM ĐẦU TIÊN

Qua 2 kế hoạch 5 năm đầu tiên (1928-1932, 1933-1937), Liên Xô đã gặt hái được những thành tựu to lớn:

1. Kinh tế:

- Công nghiệp phát triển mạnh, sản lượng công nghiệp tăng vọt đưa Liên Xô trở thành cường quốc công nghiệp xã hội chủ nghĩa.

Bảng thống kê sản lượng một số sản phẩm kinh tế của nước Nga (1921 – 1923)

Sản phẩm	Năm	
	1921	1923
Ngũ cốc (triệu tấn)	37,6	56,6
Gang (triệu tấn)	0,1	0,3
Thép (triệu tấn)	0,2	0,7
Vải sợi (triệu mét)	105,0	691,0
Điện (triệu kW/h)	0,55	1,1

- Nông nghiệp có bước tiến vượt bậc; từng bước tập thể hóa nông nghiệp với quy mô lớn và cơ sở vật chất kỹ thuật được cơ giới hóa.

2. Văn hóa – Giáo dục:

- Xóa mù chữ, thống nhất hệ thống giáo dục.
- Hoàn thành phổ cập giáo dục tiểu học trong cả nước và phổ cập THCS ở các thành phố.

3. Xã hội:

- Xóa bỏ chế độ người bóc lột người.
- Cơ cấu XH thay đổi, gồm: công nhân, nông dân và các tầng lớp trí thức XHCN.
- Đời sống nhân dân nâng cao.
- Chế độ XHCN được củng cố.